

СТАНОВИЩЕ

на проф. дфн Дора Панчева
член на жури за избор на академичната длъжност “ДОЦЕНТ” за нуждите на департамент
“Геофизика” към НИГГГ-БАН; конкурс обявен в ДВ бр. 79 от 07.10.2016 г.
НЖ е назначено със заповед № 01-181/19.10.2016 г. на Директора на НИГГГ към БАН

Специалност 01.04.07: “Земен магнетизъм и гравиметрия”

Кандидати: гл. асистент д-р **Мария Андреева Аврамова** (единствен кандидат)

Запознах се обстойно с материалите за научната дейност на кандидата, т.е. главно с публикациите любезно предоставени от кандидата на диск, справката за приносите и цитатите, както и със списъка на научно-изследователските проекти и договори в които кандидатът е участвал. Д-р М. Аврамова участва в конкурса с **20** авторски труда, като **7** от тях са публикации в списания с импакт фактор с общ **ИФ=18.804**, **1** доклад публикуван в пълен текст, **1** глава от книга публикувана от издателството на СУ ”Св. К. Охридски”. Това че по-голямата част от публикациите са в съавторство е естествено особено за научно-приложните и лабораторни изследвания, които по необходимост са колективно дело. Важно е да отбележим, че кандидатът има **1** самостоятелна работа, в **8** публикации е първи автор и в **3** е втори автор. Тези цифри, както и това че аз познавам добре качествата на кандидата като специалист, са убедително доказателство, че д-р М. Аврамова има основен принос в повечето от представените за рецензиране трудове.

За да се добие пълна представа за кандидата е добре да споменем и за цялостната научна продукция до сега; тя включва **27** публикации, като **12** от тях са в списания с импакт фактор с общ **ИФ=30.181**. През периода 2001-2016 са представени **13** доклада на международни форуми, като **7** от тях са свързани с конкурса. Съгласно базата данни SCOPUS кандидатът има **175** цитата, от които **167** са в чуждестранни издания с общ **ИФ=311.919**, като авторският **h-index** е **8** (съгласно SCOPUS), което доказва разпознаваемостта на кандидата сред международната научна общност.

1. Основните резултати от изследванията на д-р М. Аврамова са концентрирани предимно в три направления на археомагнетизма, където кандидатът има сериозен собствен принос. Тези направления са: (а) допълване и обновяване на българската археомагнитна база данни (**13** публикации); (б) методологически изследвания с цел подобряване качеството и точността на археомагнитните определения (**11** публикации), и (в) прилагане на археомагнитния метод за целите на археологията (**12** публикации). Специално искам да отбележа, че България е пионер в създаването на археомагнитна база данни. Тези изследвания водят началото си още през 60-те години на 20-ти век от проф. М. Ковачева и много успешно са продължени от кандидата. В потвърждение на последното искам да отбележа, че с водещата роля на кандидата в периода 2000-2016 г. са събрани **1584** независимо ориентирани образци от **145** структури и **48** различни археологически обекта (без тези включени в дисертацията). Установени са някои важни фактори влияещи върху достоверността при определяне на археоинтензитета на полето, като например: броят на циклите изпичане-охлаждане и характеристиките на глината са определящи; определянето на археоинтензитета зависи от големината и посоката на прилаганото в лабораторни

условия поле спрямо големината и посоката на носената термоостатъчна намагнитеност; факторът скорост на изстиване не влияе върху археоманитните определения и др. В 12 от публикациите по конкурса са представени не само резултати показващи успешното приложение на археоманетизма при датирание на археологически находки, но и са представени относителни синхронизации на пространствено отдалечени археологически обекти, като е установено дали дадена археологична структура е разкрита в положение на изстиването ѝ в древността или е била вторично разместена под влияние да други фактори, както и определяне на максималните температури на нагриване за различни останки от глина.

2. Неотделима част от активността на учения е участието в различни национални и международни проекти. Д-р М. Аврамова е участвала в **4 проекта**: (а) SCOPES 2000-2003, “New aspects of archaeomagnetic studies involving rock magnetism”, проект с Университета в Женева, който е в рамките на сътрудничество с Геофизичен Институт, БАН (JRP 7BUP J062179); (б) двустранно сътрудничество между БАН и Университета в Хелзенки, Финландия (2004-2006) на тема: “Comparative palaeointensity study on archaeological specimens from Bulgaria, Finland and Switzerland”, и (в) два проекта финансиран от ФНИ; единият е № МУ03 001 “Археоманетизъм – ключ към разрешаването на фундаментални проблеми в геофизиката и археологията”, конкурс “Млади Учени” и вторият е №ДФНИ-К-02/13 “Огънят в древността, отразен в археологическите останки и почвите – изследване от гледна точка на магнетизма. Приложения в археологията и почвознанието”.

3. Д-р М. Аврамова е изготвила и една рецензия на статия представена за публикуване в *Physics of the Earth and Planetary Interiors*.

Въз основа на всичко това искам да декларирам своята убеденост, че кандидатът е един изявен специалист в областта на земния магнетизъм с разпознаваема научна продукция и да препоръчам на уважаемото Научно Жури да предложи на НС на НИГГГ да присъди на **гл. асистент д-р Мария Андреева Аврамова** академичната длъжност “**доцент**” в НИГГГ-БАН, по специалността 01.04.08 “**Земен магнетизъм и гравиметрия**”.

(проф. дфн Дора В. Панчева)